

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare numai odată pe lună,
conținând însă un număr dublu de
pagini ca în anii precedenți

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
Advocați 500 Lei pe 1 an
Magistrați 400 Lei pe 1 an
Un număr simplu 50 Lei
Un număr dublu 35 Lei
Un număr vechi 40 Lei

Administrația : Str. Iuliu Maniu No. 3
(Radio Reclame România S. A.) unde
se primesc abonamente și orice ce-
reri de adf. Telefon 630
Redacția : Str. Calea Victoriei No. 53

Director, Fondator și Redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Colaboratori:

Alexandrescu Traian
Fost Prim-președinte de Tribunal
Decanul Baroului avocaților
din București

Bulgăraș-Popov Ad. Gr.
Avocat Contencios CFR Cluj

Ceaur Aslan Ernest
Consilier la Curtea de Apel București

Balașiu Paul
Procuror general la Curtea de Apel
din Cluj

Docan P. George
Consilier la Curtea de Apel din București

Dolj I. Ionescu
Președinte la Consiliul legislativ

Filipescu Constantin
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Hașleganu Emil
Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurițiu
Profesor universitar pensionar

Leon N. Gheorghe Dr.
Profesor la Universitatea din Cluj

Maria Alexandru
Prim președintele Curții de Apel
Timișoara

Mănescu Ion
Președinte la Curtea de Apel Cluj
Micșa Pompei
Prim președintele Curții de Apel Cluj

Munteanu Victor
Avocat din Sibiu

Negrea Camil
Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor
Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile
Primprocuror la Tribunalul Brăila

Petrescu F. Vasile
Primpreședinte Tribunalul Gorj

Popp Romulus
Prim președintele Curții de Apel
Brașov

Poruțiu Petre
Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan
Procuror general la Curtea de Apel din
București

Dem. Tigolanu
Magistrat

Tolciu Ioachim
Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor
Consilier la Curtea de Apel din Iași

Ulvineanu Alexandru
Consilier la Curtea de Apel Iași

Vioreanu P. Ioan
Judecător de instrucție tribunalul Cluj

C O N T I N U T U L

1. Săunele legii pentru unificare unor dispozițiilor
referitoare la executarea silită

de *Petru Maior*
șefjudecător la Judecătoria
mixtă Lugoj.

2. Unificare prin revizuire dar nu extindere
de *Nicolae G. Vasilițescu*
avocat. Deputat.

3. Jurisprudențe.

4. Chestiuni fiscale.

**Banca
Ardeleană și
Cassa de Economii
S. A. R.**

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată în anul
1894

Este cointereseată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta

Sucursale:
Arad, Brașov, Oradea, Sibiu,
Târgu-Mureș, Turda

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

**DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.**
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei
77,000.000

**7
SUCURSALE:**
IN DEJ, DICIOȘAN.

Efectuază
avantajos
orișice ala-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

**BANCA
CENTRALĂ**

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de tranzacțiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

Capital: Lei 50,000.000
Fonduri: Lei 20,000.000

Legături directe cu America!

Industria Sârmei S. A. Cluj

Fabrica:
Câmpia-Turdei

Fabricăm: Sârmă laminată, Fier de beton, Scoabe,
Cue de tot felul, Sârmă arsă, arămită, Sârmă
de oțel, Arcuri de mobile, Sârmă
ghimpată, zincată, Agrafe.

Telefon: 4-40, 3-47 — Adresa telegrafică: „Ferrum“ Cluj

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare numai odată pe lună,
conținând însă un număr dublu de
pagini ca în anii precedenți

Abonamentul pentru	Instituții și	Autorități	700 Lei pe 1 an
	Advocați		500 Lei pe 1 an
	Magistrați		400 Lei pe 1 an
	Un număr simplu		30 Lei
	Un număr dublu		55 Lei
	Un număr vechiu		40 Lei

Administrația: Str. Iuliu Maniu No. 3
(Radio Reclame România S. A.) unde
se primesc abonamente și orice ce-
reri de adje. Telefon 630
Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53

Lacunele legii pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită (Nr. 2607 din 10 VII 1930)

Justiția, zilnic întâmpină greutăți și obstacole de multe ori invincibile în urma legiurilor recente impuse parte de criza financiară, parte de intențiunea bună și salutară a legiuitorului, că cu un ceas mai de vreme să se facă cel puțin în parte unificarea diverselor legiuri în vigoare azi în țara românească.

Durere însă, că aceste legi estinse, asupra întregii țări se alcătuesc în pripă și fără să se țină deloc seamă, că vor putea fi aplicate sau nu în teritoarele alipite patriei mume, cu legiuri cu totul opuse principilor fundamentale a legilor de unificare.

O atare lege este: legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, care în Ardeal și Bănat a fost atât de păgubitoare creditului și tălpii țării: agricultorilor, încât în parte covârșitoare a contribuit la agravarea situațiilor materiale inspăimântătoare în aceste părți ale țării.

Deja prin dispozițiunea prevăzută în textul art. 1 și 2 li s'a dat micilor proprietari agricultori din Ardeal-Banat lovitura de moarte, abrogând textul paragrafului 148 din legea 1881 LX legea de executare silită prin care s'a stabilit minimul valorii obligatorie (prețul de strigare) a imobilelor scoase la licitațiune publică, sub care nu se puteau nici evalua necum vinde la licitațiune publică și ia lăsat pradă unor creditori de rea credință, cari în virtutea articolului 1 după bunul lor plac, pot arăta în cererea de executare silită imobiliară, valoarea fiecărui imobil, ce urmărește, urmând, că numai debitorul în termen de 8 zile dela comunicarea comandamentului sau încheierii ordonând executarea, intrucât nu este mulțumit de valoarea fixată de creditor, să solicite evaluarea bunurilor imobiliare prin expertiză costisitoare.

Țăranul nostru însă neștiutor de carte — după cum de obște cunoscut este — pe lângă toate, că i s'a comunicat comandamentul cu mențiunea de valoarea ridiculă arătată de creditor, habar neavând de pericolul ce l amenință, de regulă nu cere expertiza și prețul de strigare

rămâne bun, cel arătat de creditor, putându-se vinde spre exemplu un imobil în valoare reală de 100.000 Lei, evaluat însă de creditor în 10.000 Lei chiar cu 5000 Lei, în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Justiție Direcțiunea Lucrărilor Judiciare N. 66920 din 4 Aug. 1930 dite în materie de executare imobiliară.

Conform statisticeii conduse de Instanța cărții funduare Lugoj, la această Judecătorie sunt în curs circa 600 de urmăriri imobiliare și nici un țăran agricultor urmărit n'a solicitat evaluarea imobilelor sale urmărite prin esepți, ci în foarte multe cazuri li s'a vândut moșia pentru prețuri derizorii ne mai pomenite, de și se strânge inima de durere văzând hienele vânatoare la licitațiuni, cum li acaparează moșioara rămasă și păstrată cu multă sudoare dela strămoși trecând moșiile românești în mare parte pe mâna străinilor în mod revoltător nestângheriți de nime, ba chiar ajutați de lege.

Cu textul art. 1 și 2 coroborează la cauza pagubilor imense și art. 6 din invocata lege prin care legiuitorul avea intențiunea bună, dar ca urmare a produs în practică o pacostă nu numai pentru debitori, dar și pentru creditori, după cum este cazul.

În virtutea textului art. lui 6, concurenții licitanți dacă sunt creditori ipotecari asupra imobilului urmărit, sunt dispenzați de garanție, fără să se stabilească ca condițiune, cantitatea creanței și probabilitatea incasării creanței creditorilor ipotecari, de care dispozițiune legală mănca, abuzând atât urmăritii cât și creditorii ipotecari după cum vom arăta mai jos, s'a produs un haos în practică ne mai putându-se încasa creanțele creditorilor ipotecari intabulate în primul rang în urma manipulațiilor frauduloase ale urmăritilor asociați spre acest scop cu alți creditori fictivi.

Sunt cazuri concrete, în cari urmăritul (de regulă nu țărani agricultori) spre a putea amâna vânzarea definitivă a imobilului până ad calendas grecas, constituie o ipotecă minimală asupra imobilului scos la licitațiune în favoarea unui creditor fictiv așa numit „Strohmann”, cari în senzul art. lui 6 mai sus zis, putând licita fără garanție, cumpără imobilul cu orice prețiu, știind că neexistând nici o sancțiune legală pentru el și neavând ce pierde nu plătește prețul de cumpărare.

Ordonându-se o nouă licitațiune (relicitațiune) după un interval de cel puțin 2—3 luni, cât avea răgaz concurentul Strohmann, să plătească prețul Fond 2 de cumpărare, procedura frauduloasă se repetă cu alt Strohmann dându-se posibilitatea până la infinit.

Se naște întrebarea care ar fi remediul de a putea curma aceste operațiuni frauduloase necontrolabile posibile numai din cauza lacunei, a lipsei unei dispozițiuni precise legale în această privință?

Noi credem, că Justiția trebuie să recurgă la interpretarea legii, iar în Ardeal-Banat să se sprijine și pe legile de urmărire azi în vigoare din anul 1881 LX și 1908, cu atât mai mult, că prin legea de urmărire din anul 1930 după cum reesă și din numirea ei sau unificat numai unele dispozițiuni referitoare la executarea silită, celelalte dispozițiuni din legile de urmărire azi în vigoare în Ardeal și Banat nefiind abrogate, urmează naturalmente a fi luate în considerare în aceste părți a țării.

Intențiunea legiuitorului de sigur nu a fost, să se dea posibilitatea unor astfel de operațiuni frauduloase, ci a putut înțelege sub „creditori ipotecari dispenzați de garanție“ concurenți licitanți realmente interesați serioși, a căror ipotecă este de o valoare egală cu prețul ce l oferă pentru imobilul cumpărat, în consecință Judecătoria nu poate să admită dreptul de a licita creditorilor ipotecari fără garanție, decât numai până la concurența sumei lor intabulate, iar pentru diferența ce întrece valoarea ipotecilor, va urma să fie obligați a depune garanția legală, prin care măsură justă la licitațiuni, unde prețul de strigare este de 500.000 Lei, așa numiții creditori ipotecari Stromani cu ipotecă în valoarea de 20 Lei, nu vor putea concura și zădărnici vânzările imobiliare până la infinit, din cauza sancțiunii legale de a pierde garanția depusă în cazul neachitării în termen a prețului de cumpărare.

Dar se impune imperios a aplica acest corectiv just și din interes obștesc superior al statului și mai cu seamă pentru apărarea legală a agricultorilor moșieri, cari din cauze independente de ei a prețului scăzut al cerealelor și a crizei financiare sunt aproape distruși materialicește.

Din cauza lacunelor nenumărate ale legii de urmărire din anul 1930, Judecătoria va sancționa dacă nu s'ar lua această măsură justă cele mai mari nedreptăți.

Să ne documentăm: Potrivit textului paragrafului 180 din legea 1881 LX (legea de executare din Ardeal și Banat) în cazul când un creditor ipotecar cu o ipotecă în valoare de 20 lei deci în senzul art. lui 6 din legea de urmărire din 1930 dispensat de garanție a cumpărat o moșie în estindere de 100 jughere însămnate cu grâu, porumb etc. sau un imobil edificiu cu 10—20 chiriși, după trecerea alor 8 zile resp. 15 zile dela ziua licitațiunii fără contestație sau supraofertă,

deci devenind adjudecarea definitivă, numitul creditor ipotecar este îndreptățit a cere dela Judecătoria predarea în posesie a moșiei însămnate sau a casei de mare valoare fără nici un ban plată.

Textul legii este categoric și urmăritul agricultor sau proprietarul imobilului (casei) în virtutea paragrafului 180 din legea 1881 LX trebuie depozat și introdus cu portărelul cumpărătorul licitațional, dator cu prețul de cumpărare, care va trage foloasele imobilului până când se va putea ordona și efectua o nouă vânzare în conformitate cu dispozițiunile legale.

Intreb de unde se va putea desdauna nefericitul de urmărit dacă stă în fața de un fost creditor ipotecar dispensat de garanție, devenit cumpărător licitațional și beatos posesor total lipsit de mijloace materiale?

Apoi intreb, că Judecătoria poate sancționa astfel de nedreptate cred că nu!

Ce prejudiții suferă Statul din cauza lacunei legii de urmărire din anul 1930?

Art 40 din legea timbrului și decizia Nr. 751 din 3 Dec. 1929 a Comisiunii Centrale a Timbrului dispune: în caz când vinderea-cumpărarea unui imobil a fost făcută pe socoteala altuia într'o licitație publică prin mandatar nedeclarat la efectuarea ei, dacă adjudecatarul nu va depune mandatul în farma prescrisă de lege înaintea instanței competente, conform legiurilor locale în vigoare în momentul închiderii licitațiunii, declarația ulterioară făcută va fi considerată ca o nouă transferare de bunuri și supusă la plata unui nou impozit proporțional după prețul cuprins în actul sau ordonanța de adjudecare.

Această dispoziție a legii timbrului devine iluzorie și inoperantă în urma lacunei legii de urmărire din anul 1930 pentru motivul, că mandatarul făcând ofertă la licitațiunea publică spre seama și în numele unui creditor ipotecar dispensat de garanție și nedepunând deloc mandatul autentic în momentul închiderii licitațiunii, nu i se poate aplica sancțiunea prevăzută de textul articolului 40 din legea timbrului, din cauza, că mandatarul pentru sine nedepunând nici garanție în numerar în virtutea paragrafilor 170 și 179 punct c., din legea 1881 LX este interzisă adjudecarea imobilului mandatarului fără garanție și chestia se complică și mai interesant, când mandatul înaintează mandatul ulterior de regulă în 8 zile.

Această încurcătură provoacă discuții fără de sfârșit și finea cântecului va fi, că nime nu îi va plăti impozitul proporțional fiscoșului sau în cazul extrem numai mandatul creditor ipotecar intrucât va fi capabil de plată.

Toate aceste inconveniente s'ar putea curma printr'o lege cu un articol unic, dacă s'ar ținea seamă de interesul public.

Lugoj, 1 Octomvrie 1931.

Petru Maior

șefjudecător la Judecătoria mixtă Lugoj

Unificare prin revizuire dar nu extindere

Intențiunea domnului Ministru de Justiție de a extinde legiurile din Vechiul Regat în Transilvania și Bucovina a stârnit o vie emoțiune în rândul juriștilor din întreg cuprinsul țării.

Desigur, cum erea dealtmintrelea de așteptat s'au format în jurul acestei chestiuni două curente diferite. Primul susține extinderea pur și simplă a legiurilor din Vechiul Regat, iar cel de al doilea declarându-se potrivnic extinderii, cere unificarea legiurilor prin revizuirea codurilor existente, ce urmează să fie puse în acord cu principiile universale de drept.

Ceeace este necontestat în toată această chestiune este faptul că unificarea legislativă a devenit o necesitate imperioasă atât din punct de vedere național, cât și din punct de vedere pur juridic, întru cât existența mai multor legiuri diferite pe teritoriul aceluiaș stat, s'a dovedit a fi rea, constituind o nesiguranță permanentă pentru cetățeni și o perpetuă sursă de conflicte juridice, în care doctrina modernă a vrut să vadă origina unui drept nou, dreptul interprovincial.

Pentru a rezolva această problemă, care dealtmintrelea s'a ivit și în alte state în urma războiului și chiar cu mulți ani înaintea lui, există două căi, ce s'au întrebuițat deopotrivă, dar după împrejurări. Aceste căi sunt: 1) Extinderea pur și simplă al dreptului național, adică al dreptului ce funcționa în vechiul stat; 2) Unificarea în sensul juridic al cuvântului, adică contopirea tuturilor legislațiilor aflătoare pe teritoriul noului Stat, într'un cod așezat pe principiile universal admise indiferent de origina lor.

Care este calea pe care România urmează să o aleagă? Extinderea sau unificarea?

Din anteproiectul recent publicat rezultă că ca lea la care s'a oprit D-1 Ministru de Justiție este extinderea. Expunerea de motive încearcă să justifice această hotărâre printr'o serie de argumente și considerațiuni, care după cum vom arăta posterior, sunt de multe ori departe de realitate.

Încă dela început declarăm că nu vom comenta și nici nu vom insista asupra art. 137 din Constituția noastră care spune: „Se vor revizui toate codicile și legile existente în diferitele părți ale Statului român spre a se pune în armonie cu Constituțiunea de față și a asigura unitatea legislativă. Până atunci ele rămân în vigoare“.

Nu putem să nu ne întrebăm ce a vrut legiuitorul constituent să înțeleagă când a spus: „Se vor revizui toate legile existente pentru a asigura unitatea legislativă“? Se poate spune că o extindere pur și simplă a legiurilor existente în vechiul regat afară de cele referitoare la unele instituțiuni enumerate în anteproiect, înseamnă o revizuire? Se poate susține că unitatea legislativă urmărită de Constituție este atinsă atunci când vom continua să avem în Transilvania și Bucovina instituțiuni pe care nu le avem în vechiul Regat?

Dar nu vom insista, după cum ne-am propus, asupra acestui impediment constituțional, întrucât și legea constituțională ca orice lege este supusă interpretării, astfel că, extinderea pur și simplă adoptată de anteproiect, poate fi socotită de unii juriști drept revizuire, satisfăcându-se astfel art. 137 din Constituție.

Ceeace ne interesează însă în principal este faptul de a ști dacă în situațiunea actuală, extinderea preconizată este posibilă fără a produce perturbări serioase în ordinea juridică a țării.

Desigur că argumentul pe care îl dau partizanii extinderii și care se găsește reproduș în expunerea de motive, anume că experiența a dovedit că extinderea din 1928 ce a avut loc în Basarabia a dat rezultate bune, pare la prima vedere hotărâtor.

Pentru cei ce cunosc însă mai de aproape viața intelectuală și juridică a Basarabiei, acest argument nu mai are valoarea lui aparentă. Condițiunile din Basarabia n'au fost la fel cu cele din Transilvania și Bucovina. Situațiunea juridică din această provincie era întunecoasă prin abundența obiceiurilor și legiurilor felurite, căci deși exista în Rusia un cod „Svodul“¹, vastă aglomerație de legi publicată în 1883, acest cod nu se aplica în fapt decât nobililor, iar cealaltă parte a populațiunii precum țărani continuând să urmeze în cele mai multe regiuni din Rusia, obiceiurile și legiurile locale.

Afară de această situațiune care făcea din Basarabia un teritoriu prielnic extinderii, s'a mai întâmplat în această provincie un proces pe care nu-l găsim în Transilvania, proces care a condus la faptul că aproape toată magistratura și toate barourile basarabene sunt ocupate de persoane din vechiul regat sau de băștinași ce și-au făcut cultura juridică la universitățile noastre.

Nu vom insista asupra cauzelor care au determinat acest flux, întrucât nu cauzele ne interesează ci faptul menționat. În aceste condițiuni se explică de ce extinderea pur și simplă a codurilor din vechiul regat a fost și bine venită și bine primită atât de justitiabili cât și de profesioniști.

Dar în Transilvania situația e la fel?

Acolo există un drept scris recunoscut a fi sub multe raporturi superior dreptului nostru. Există o magistratură și barouri compuse din băștinași, care dacă sunt cu toții partizani ai unificării prin revizuire, sunt, după cum s'a dovedit în ultimul congres al avocaților, ostili în aceiași măsură extinderii pur și simplă. Este acest fapt un fapt ce nu trebuie luat în considerațiune?

În expunerea de motive se invoacă în susținerea cauzei exemplu Franței și al Italiei. Noi socotim că aceste exemple nu sunt concludente din lipsa de proporție și din alte considerațiuni.

Este adevărat că Francezii au introdus în Alsacia-Lorena în mod succesiv diferitele lor legislațiuni. Astfel prin legea din 30 Dec. 1920 ce ratifică decretul din 25 Noemvrie 1919, s'a introdus în Alsacia-Lorena codul penal și cel de instrucție

criminală, iar la 1 Ian. 1925 a fost introdusă legislația civilă și comercială. Nu este mai puțin adevărat însă că în cursul celor șase ani în care vechile legi continuau să funcționeze, s'a procedat la o sistematică și constantă preparare a spiritelor, operă în care Facultatea din Strasburg a jucat un rol covârșitor, rol pe care nu l'a avut în nici o măsură Facultatea din Cluj.

Pe lângă, în Alsacia-Lorena nu s'a extins propriu zis dreptul francez, ci s'a revenit la o legislațiune sub care aceste provincii trăiseră aproape un secol.

Este știut că dreptul francez a guvernat nu numai aceste provincii, dar întregul mal al Rinului pe o fâșie largă până aproape de fluviul Vesper, asupra unei populațiuni de zece milioane oameni, timp de un secol. Chiar după unitatea Germaniei, această regiune a continuat să fie supusă dreptului francez până la 1 Ian. 1900, dată la care a intrat codul civil german în vigoare.

În aceste condițiuni revenirea la dreptul francez era extrem de ușoară, întrucât codul german nu funcționa în aceste provincii decât abia de 20 de ani.

Se poate compara această situațiune cu situațiunea din Transilvania?

Mai mult. Ce reprezintă Alsacia-Lorena ca importantă în raport cu teritoriul și populațiunea Franței. Mai puțin de a zecea parte, adică aceea ce ar reprezenta două sau trei județe în raport cu Vechiul Regat. Desigur că în aceste condițiuni necesitatea unei revizuirii devenea mai puțin arzătoare, iar extinderea pur și simplă era posibilă fără obstacole mari.

Ceeace s'a petrecut în Italia este mult asemănător situațiunii din Franța. Ca și în această țară, s'au introdus în provinciile alipite Italiei succesiv diferite legi ce funcționau pe teritoriul acestei țări, până când prin decretul Regal Nr. 2325 din 4 Noemvrie 1928 s'a extins în principiu întreaga legislațiune în noile provincii. Menționăm totuși că prin decretul lege mai sus amintit, se mențin încă în largă măsură legiurile locale ce urmează să fie preschimbate odată cu întreaga legislațiune la care actualul regim lucrează în mod febril.

Desigur că calea urmată în Italia era cea logică dat fiind importanta mică a teritoriilor alipite în raportul cu teritoriul și populațiunea vechei Italiei. Cu toate acestea, după cum vom vedea posterior, ceeace a preocupat și preocupă pe D-nul Rocco, ministrul de lungă vreme al justiției italiene, nu a fost extinderea, ci revizuirea codurilor spre a putea înzestra Italia cu coduri noi și mai bune, cu toate că cele existente aveau mai puțină nevoie de revizuire decât codurile noastre.

Alături de aceste state care au extins legiurile lor naționale în provinciile alipite, întrucât aceste provincii nu reprezintă decât fracțiuni de minimă importanță în raport cu teritoriile la care s'au alipit, găsim o serie de state precum Polonia și Cehoslovacia în care chestiunea unificării legislative se află într'o altă poziție.

Astfel Polonia se găsea în urma refacerii sale naționale supusă din punct de vedere legislativ, după regiuni, dreptului german, dreptului austriac și dreptului rus.

Pentru o mai ușoară rezolvare a problemei, Polonia ar fi putut alege calea extinderii unuia din aceste trei drepturi. O parte chiar din doctrină și din oamenii politici au fost de părere că în ce privește dreptul penal, să se extindă de plano codul penal rus din 1903 ce funcționa în partea de est a Poloniei, întrucât el era cel mai recent și socotit superior celorlalte coduri penale.

Acest curent a fost concretizat într'un decret de lege din 8 Februarie 1918, decret care a fost însă respins de Dieta constituantă, pe motivul că dreptul în vigoare într'o regiune determinată nu poate fi extins de plano peste toate regiunile fără să se aibe în vedere necesitățile generale și evoluțiunea pe care dreptul penal a suferit-o într'un laps important de timp.

În aceste condițiuni, lucrările legislative au fost încredințate unor comisii de unificare care au întocmit diferite proiecte dintre care unele au și devenit legi, precum codul de procedură civilă din 1929, legile referitoare la organizarea tribunalelor din aceeași dată, și codul de procedură penală promulgat în Noemvrie 1930. Codul penal deosemena este terminat, iar codul civil și cel comercial sunt pe punct de a fi isprăvite și de a intra în curând în vigoare.

Aceeași situațiune o întâlnim și în Cehoslovacia.

Pe teritoriul acestui stat a stăpânit după război și continuă încă să stăpânească dreptul austriac și cel ungar. Cu toate acestea nu s'a recurs la extinderea de plano a uneia din aceste două legislațiuni. Ceeace s'a urmărit de către legiuitor este înzestrarea țării cu un drept unificat așezat pe baze moderne. În această vedere se lucrează azi.

Se va zice desigur de către partizanii extinderii că nici situațiunea din Polonia, nici cea din Cehoslovacia nu poate fi luată drept pildă în raport cu situațiunea noastră întrucât aceste țări când și-au câștigat independența nu au avut un teritoriu independent pe care să funcționeze un drept național.

Obiecțiunea aceasta nu ni se pare întemeiată, întrucât dacă observăm mișcarea de evoluțiune a spiritului juridic, constatăm că ideea de drept național tinde să dispară pe măsură ce trece vremea spre a tinde către un drept așezat pe principiile cele mai equitabile și juridice care prin forța lucrurilor devin universale.

Această afirmațiune este constant adevărată de opera legislativă făurită în cei din urmă treizeci de ani, când numeroase state și-au întocmit codurile. Dacă n'am luat decât codul civil german, codul elvețian sau recentul cod brazilian din 1916, putem constata că ele nu se întemeiază pe dreptul național, ci pe regulile de drept fixate și stabilite în special de doctrină, reguli ce sunt consacrate și constante. În orice caz dinamismul dreptului în

situațiunea actuală tinde să-și schimbe sensul căci dacă dreptul suferă transformări în timp în raport cu noile situațiuni de fapt, în spațiu el tinde spre omogenitate.

Noile coduri ce s'au întocmit și ce continuă să se întocmească, nu sunt propriu zis nici coduri originale, adecă naționale, nici coduri germane, nici coduri franceze, întrucât ele sunt opere de contopire a principiilor de drept pe care sunt așezate diferite instituțiuni, indiferent dacă principiul a fost înscris pentru prima oară în codul civil francez sau în cel german. În aceste condițiuni noul cod este un cod eclectic, prin urmare prin forța lucrurilor, superior chiar codurilor din care a purces.

Să revenim însă la chestiunea care ne interesează.

Ceeace se întâmplă azi în România s'a întâmplat și în alte țări. Situația în Germania după 1870, adică după unitatea politică a imperiului, a fost la fel.

Vom reaminti că viața juridică germană a fost în tot cursul timpului, cu multă vreme încă de unitatea politică, dominată de trei drepturi principale și anume: 1. Dreptul comun roman. (Gemeinrecht.) 2. Dreptul germanic. (Landrecht.) 3. Dreptul francez, adică codul Napoleon.

Cel mai important din aceste trei drepturi crea dreptul germanic, codificat deja de mai multă vreme într'un cod impregnat de idei foarte înaintate și cunoscut sub titlul „Allgemeines Landrecht für die Königlich — preussischen Staaten“.

În cursul secolului al 19-lea, datorit progresului, extraordinar pe care acest Stat îl făcea, acest amalgam de legiuri constituia un rău de care se resimțeau toate ramurile de activitate a tuturor Statelor componente.

În acest condițiuni este de observat că dacă ideia unificării legiurilor pentru toate statele începuse să germineze încă din 1848 prin glasul autorizat al profesorului Thibault dela universitatea din Heidelberg, fiind chiar concretizată în proiectul de constituție din 1849, nici odată nu găsim în cursul timpului ideia extinderii Landrecht-ului sau al oricărui alt drept.

Dar să nu ne ocupăm de epoca dinaintea anului 1870.

După unificarea politică a Germaniei, unificarea legislativă devenise mult mai imperioasă.

Guvernul atot stăpân dela Berlin ar fi putut extinde dreptul național german peste toată întinderea imperiului, inclusiv Alsacia și Lorena. Nu a ales însă această cale, întrucât ceea ce urmărea nu era extinderea pur și simplu, ci unificarea, adică dotarea Germaniei cu un cod care să fie pus la punct și care să poată face față cerințelor create de noile situațiuni.

În aceste condițiuni, principiul unificării întregului drept german, inclusiv cel civil, a fost înscris în Constituție prin legea modificatoare a articolului 4 constituțional, din 20 Dec. 1873.

Nu vom inzista asupra lucrărilor preparatorii ce au urmat, nici asupra greutăților întâmpinate în elaborarea acestei opere, greutăți care izvorau în special din concepția îmbrățișată și care s'a dovedit mai târziu greșită, aceea de a întocmi un cod cât mai complet care să prevadă toate ipotezele ce s'ar putea ivi în fapt. Ceeace menționăm însă este că din aceste lucrări ce duraseră, — dacă socotim și lucrările dinaintea războiului ca proiectul dela Drezda din 1860 — mai multe decenii, a eșit actualul cod cu înfrângerea dreptului germanic, adică dreptului național, asupra căruia dreptul roman repurtase o strălucită victorie.

Desigur că această operă, care orice s'ar spune, marchează un punct de oprire în mersul vieții juridice, a fost criticată în special de germaniști, precum Gierke, pe temeiul înfrângerii suferite de Landrecht-ul prusiac și pe alte temeuri.

Ea continuă să fie și azi supusă unei severe critici, dar nu este mai puțin adevărat că dacă socotim că orice operă este criticabilă, această operă de unificare a adus Germaniei și lumii întregi mult mai mult decât o simplă extindere a unei legislațiuni inferioare ce rămăsese în afară de ritmul concepțiunii juridice.

Ceeace s'a petrecut în Elveția este în largă măsură asemănător situațiunii din Germania. Reamintim că cantoanele elvețiene ascultau fiecare altor legiuri. Astfel unele din ele urmau codul civil francez, altele își întocmiseră codurile după modelul codului civil austriac din 1811, iar altele precum cantonul Zurich, își codificaseră sub influența scoalei istorice întemeiată de Savigny, legiurile pur naționale ceea ce făcea că aceste coduri păstrasera un caracter funciarmente național.

Desigur că această situațiune a atras încă din vreme atențiunea juriștilor și a oamenilor ce conduceau destinele acestui Stat. Este însă de observat, întocmai ca și în Germania, că dacă ideia unificării începuse să încolțească de foarte multă vreme, nimeni n'a cerut în cursul timpului extinderea pur și simplă a uneia din legislațiunile existente pe teritoriu.

Reamintim că ideia unificării prin o codificare generală o găsim concretizată în art. 48 al Constituției elvețiene din 1878, pe baza căruia Directoratul invita printr'un mesaj din 5 Dec. același an, Consiliile legislative să prepare „redacțiunea unui cod civil general pentru întreaga republică“.

Dacă ideia unificării a germinat încă din 1798, realizarea ei devenea însă o operă prematură. Numai astfel se explică pentru ce multiple tentative ce au avut loc în cursul secolului al 19-lea au eșuat.

Ceeace ne interesează însă în istoria legislațiunii elvețiene, este faptul că dacă găsim ideia unificării făurită cu mai bine de un secol înaintea realizării ei efective, ideia extinderii pur și simplu nu o găsim nici odată, deși ea ar fi fost calea cea mai ușoară și cea mai atrăgătoare.

Nu vom inzista asupra timpului și nici asupra efortului considerabil, care din cauza existenței pe

acelaș teritoriu a mai multor rase părea la un moment dat de neîndoios. Vom menționa numai că din aceste eforturi, în care profesorul Huber a avut rolul principal, a eșit codul civil din 1907 care constituie pentru această țară și pentru știința dreptului o operă ce nu poate fi trecută cu vederea.

Se evidențiază din istoria legislativă a Elveției precum s'a evidențiat din istoria legislativă a Germaniei, că chiar în Statele care au avut un drept național, ideia extinderii acestui drept peste întinderea întregului teritoriu a trebuit să cedeze în fața unificării prin reforma diferitelor concepțiuni juridice.

Nu vom mai invoca pildele altor state care s'au găsit în situațiuni identice cu situațiunea noastră, întrucât socotim că cele reamintite sunt destul de elocvente.

Revizuirea codurilor noastre este necesară chiar în afară de considerațiunile politice ce se invoacă cu persistență, deoarece este o legislațiune neglijată și rămasă simțitor în urma codurilor franceze sau italiene din care a purces. Astfel codul nostru civil, în afară de ușoarele modificări din 1906, 1924, 1928, a rămas codul Napoleon din 1804, atunci când codul francez a fost constant retușat spre a fi ținut în limita posibilului, la curent cel puțin cu ideile de drept eșite din controverse.

Cel ce compară textele vechiului cod cu textele codului în vigoare azi în Franța, poate constata că peste 250 articole au fost suprimate sau refăcute, precum poate observa și, că aproape toate legile care au suprimat sau modificat vechile texte sunt de dată recentă și în orice caz după 1864, dată la care am introdus noi codul civil francez.

Această cifră nu este destul de elocventă și nu denotă ea suficient grija permanentă a legiuitorului ca să ție legislațiunea națională în cadența vremii chiar dacă a fost nevoie să se inspire din concepțiuni germane?

Grija de a avea o legislație modernă și științifică nu s'a manifestat în Franța numai pentru codul civil. Aceeași idee preocupă pe legiuitor și pentru celelalte coduri cum este codul penal și cel de instrucție criminală de pildă.

Ideia revizuirii acestor coduri există în Franța încă de mai multă vreme. În ultimul timp ea a îmbrăcat chiar forme concrete. Revista „Revue de droit penal et de criminologie“ din 11 Noembrie 1930, ocupându-se de această problemă susține că revizuirea se impunea de mult, deoarece legislația penală devenise „incompletă, înapoiată și anacronică... întrucât nu a urmat nici progresul științei medico-legale, nici evoluțiunea ideilor sociale.“

Animatorul acestei idei este dl. André Roux, profesor la facultatea de drept din Strasburg și secretarul general, al Asociațiunii internaționale de drept penal.

În vederea revizuirii s'a întocmit prin urmare sub auspiciile ministerului de Justiție o comisiune

compusă din 8 membrii însărcinată să redacteze textele noilor coduri, texte ce urmează apoi să fie supuse Consiliului de Stat, Curței de Casație, Parchetelor General, și Facultăților de drept, pentru ca la urmă să fie supuse spre votare parlamentului. Din această comisiune fac parte profesorul Roux, inițiatorul reformei, profesorul Hugueney, procurorul general la Curtea de Casație d-nul Matter, d-nii Caous, Lyon-Caen și alții.

În Italia există aceiaș mișcare cu deosebire că ea se găsește într'un stadiu mult mai înaintat. Astfel la 19 Oct. 1930 șeful guvernului împreună cu Ministrul de Justiție au supus regelui spre semnare decretul prin care se promulgă textele noului cod penal și de procedură penală, coduri ce urmează să intre în vigoare la 1 Iulie 1931 și 27 Oct. în zorii anului IX fascist. (Revue Pénitentiaire et de droit pénal No. 9—10 Dec. 1930, p. 427).

Aceste două coduri ce au fost promulgate într'un mod simultan asigură Italianilor, după cum constată și d-nul Casabianca, consilier la Curtea de Casație franceză, în ședința din 12 Dec. 1930 a Societății generale de închisori și legislațiune criminală, un loc de frunte în știința dreptului penal afirmând în acelaș timp superioritatea genului lor juridic.

Menționăm că reușita acestor coduri se datorește în cea mai mare parte d-lui E. Rocco, care a fost în permanență ministrul de justiție timp de șase ani, având astfel posibilitatea să lucreze la desăvârșirea lor.

Nu vom insista nici asupra valorii lor tehnice recunoscută de reprezentanții științei penale, nici asupra criticelor ce li s'ar putea aduce, căci nu aceasta ne preocupă. Ceeace ne interesează este faptul că revizuirea codurilor penale italiene — care putem afirma nu erau inferioare codurilor noastre — devenise o necesitate. Această necesitate a fost considerată într'un mod serios de regimul fascist, care are meritul de a fi rezolvat problema, dând Italiei operele mai sus menționate.

În ceea ce privește celelalte ramuri ale dreptului public sau privat, lucrurile s'au petrecut la fel. Astfel necesitatea revizuirii codului comercial ce se resimțise încă de multă vreme, a determinat ca această lucrare să fie încredințată în 1919, unei comisiuni care lucrând sub influența proeminentei personalități a profesorului Cezar Vivante, a întocmit un proiect de lege oficial cunoscut sub denumirea de „Progetto preliminare per il novo codice di commercio“ publicat în 1922.

Afară de acest proiect mai există și proiectul Confederației generale a Industriei Italiene precum și proiectul definitiv din 1925 însoțit de guvernul fascist și întocmit de o comisiune ce a lucrat sub președinția D-lor D'Amellio și Vivante.

Nu vom mai insista asupra numeroaselor pilde ce istoria legislativă ni le pune la îndemână. Din toate rezultă acelaș adevăr: revizuirea codurilor a devenit o necesitate pentru statele cu legislațiuni mai vechi și oarecum neglijate, după cum este cazul României. Mai rezultă însă și

altceva, anume că unificarea codurilor în toate statele care au avut nevoie de dânsa, s'a făcut prin revizuire iar nu prin extinderea pur și simplă a unei legislațiuni naționale ce ea însăși avea nevoie de revizuire.

Ceeace s'a întâmplat în Franța și în Italia nu poate fi considerat ca un precedent, întrucât după cum am arătat situațiunea nu a fost la fel cu cea din România.

Dacă în urma războiului țara noastră s'ar fi găsit mărită cu un teritoriu ce ar fi reprezentat suprafața și populațiunea a două sau trei județe, problema ar fi schimbat complet de înfățișare. În situațiunea actuală însă, când Transilvania a trăit atâta vreme sub imperiul unui drept pe care juristii din acel ținut îl socotesc într'un mod cu mult exagerat superior dreptului nostru, problema devine necontestat mai greu de rezolvat, aceasta cu atât mai mult cu cât însuși momentul psihologic a fost pierdut.

Dacă ar fi fost un moment prielnic pentru extinderea legislațiunii noastre, acel moment ar fi fost imediat după unire. Dar azi după doisprezece ani dela unire, a veni cu o simplă extindere în locul unificării atât de mult așteptată, înseamnă a înlocui o speranță cu o profundă deziluzie. Mai înseamnă și altceva, anume că ne dăm singuri un certificat puțin măgulitor, acela că ne-am dat seama după zadarnice eforturi, că în această țară nu există oameni în stare să ducă la bun sfârșit revizuirea legislațiunilor existente.

Desigur că calea pe care au pășit oamenii politici de după război a fost o cale greșită. Ideia revizuirii a fost admisă de totii, dar lucrările începute nu aveau nici o continuitate. Fiecare ministru de justiție relua lucrarea de-a capou, fiecare numea noi comisii făcând abstracție de munca comisiei concediate visa să devie părintele unei legislațiuni ce dorea să-i poarte numele. Nici unul însă nu a avut șansa să vadă opera terminată după cum a avut-o în largă măsură ministrul de lungă durată a justiției italiene, profesorul Rocco.

Această situațiune păruse la un moment dat că încetase prin crearea consiliului Legislativ.

Conform constituțiunii și a legii sale organice anteproiectele codificărilor cad în sarcina acestei instituțiuni, și cum ea este permanentă, continuitatea lucrărilor părea asigurată.

De șase ani decând funcționează Consiliul Legislativ, lucrările de revizuire nu au fost neglijate. Codul penal, de procedură penală precum și codul comercial sunt terminate și așteptată să fie discutate și votate de Parlament. Celelalte coduri sunt lucrate în largă măsură și vor fi gata peste câteva timp.

În loc ca să se intensifice aceste lucrări și în loc ca codurile terminate să fie supuse critice publice și lucrărilor Parlamentului, ele au fost neglijate și lucrările Consiliului împiedecate prin îndepărtarea consilierilor temporari. Pentru ce motiv? Pentru motivul invocat de D-ul Ministru al Justiției, anume că anteproiectele terminat au

fost criticate? Dar care operă nu este susceptibilă de a fi criticabilă și care nu a fost criticată?

Fost-a un proiect de cod mai criticat decât proiectul codului civil german? Mai avem nevoie să reamintim criticile abundente ale germaniștilor dintre care cea mai violentă a fost cea a lui Gierke?

Toate aceste critice n'au împiedecat însă ca opera să nu se realizeze, întrucât ea a fost sprijinită de o voință neînfrântă, care cel puțin în această direcție a arătat a fi fost constructivă, cea a lui Vilhelm al II-lea.

În locul unificării prin revizuire vom avea prin urmare o extindere a legislațiunilor noastre existente. Această extindere nu va avea nici măcar darul de a asigura o complectă unitate juridică peste întreg teritoriul țării, deoarece însuși autorul proiectului declară că întrucât unele insti-

Articol 7
tuțiuni din Transilvania și Bucovina sunt superioare instituțiunilor noastre, vor fi respectate. Aceasta înseamnă că numai o parte din codul nostru civil va trece vechea frontieră, ceeace în nici un caz nu rezolvă problema unificării care implică în primul rând ideia unității regimului juridic.

Mai mult. Dacă considerăm importanța instituțiunilor ce vor supraviețui în regiunile alipite și care sunt enumerate în anteproiect, și dacă socotim că un cod este o operă unitară între textele căruia trebuie să existe cel mai perfect acord rămânem foarte sceptici asupra acestei întreprinderi care va face ca în Transilvania să existe legiuri de concepțiuni diferite nearmonizate și texte care prin forța lucrurilor se vor contrazice și incurca unele pe altele.

Cum se vor putea înlocui într'un mod util dispozițiunile privitoare la tutela minorilor și interzisilor fără a revizui întreaga materie a incapacabililor și chiar a bunurilor în raport cu aceștia?

Cum se vor putea înlocui dispozițiunile referitoare la capacitatea femeii măritate și a regimurilor matrimoniale fără a revizui tot capitolul referitor la familie și la toate relațiunile de drept ce izvoresc din capacitatea femeii măritate?

Ce unitate legislativă este aceea când în Transilvania vom avea un regim pentru minori și altul în vechiul Regat?

Femeia măritată se va bucura de alte drepturi și altele vor fi regimurile matrimoniale în Transilvania. Copilul nelegitim de peste Carpați își va putea stabili filiațiunea și va obține drepturi față de părinți, atunci când dincoace va continua să umble hoinărind pe străzi neglijat și de toți și de legi. Soțul supraviețuitor de peste Carpați va veni la succesiunea mortului, atunci când în Vechiul regat va continua să privească cum rude îndepărtate își împart rezultatul muncii comune.

Aceasta înseamnă unitate legislativă?

Noi socotim că o unificare implică omogeni-

tatea instituțiilor și credem că transplantarea pur și simplu a unor instituțiuni de concepțiuni franceze spre a le amesteca cu instituțiuni de concepțiune germană, nu poate da rezultate bune decât dacă sunt așezați într'un cadru general și armonios.

Un text de lege sau o instituțiune nu este un ce izolat pe care poți să-l așezi ori unde și ori-când fără să nu distrugi armonia și logica unui cod, care sunt esențiale sale calități.

Din informațiunile ce avem rezultă că ideia revizuirii codurilor noastre nu a fost părăsită. În acest caz ne punem însă întrebarea, dacă este oportun să extindem azi codurile existente, pentru ca peste un an sau doi să revenim cu o nouă schimbare a legiuirilor. Aceste premeniri la scurte intervale nu sunt de natură să turbure viața juridică a țării?

Desigur că după atâtea critici cititorul acestor rânduri este în drept să ne întrebe: Care este soluția?

Noi socotim că ideia extinderii pur și simplu a legiuirilor noastre existente trebuie părăsită întru cât înseși aceste legiuiri au nevoie de o mințioasă revizuire.

Această revizuire trebuie încredințată, cum a fost până în prezent, instituțiunii care are căderea și obligațiunea legală să o înlătuiească. Singură ea are marea superioritate să asigure continuitatea lucrărilor, prima condițiune care garantează ducerea la bun sfârșit al lucrărilor.

Anteproiectele întocmite de Consiliul Legislativ, care urmează să lucreze cu concursul celor mai de seamă specialiști din toate ținuturile țării chemați ca consilieri temporari, trebuie să tipărite și supuse criticei generale, care în nici un caz nu trebuie să descurajeze pe nimeni, dar din care printr'o filtrațiune severă trebuie să se ia ceea ce este necesar și bun.

În lumina acestei critici, anteproiectele trebuie să fie completate și refăcute, pentru ca printr'un consens unanim al parlamentarilor, proiectul fiecărui cod în parte să fie votat în bloc de parlament.

Numai astfel vom fi făcut o operă care va fi potrivită timpului și care va servi și interesele științei legislative universale.

Nicolae G. Vrăbiescu
Doctor în drept de la Paris
Avocat. Deputat

(Vezi C. Jud. Nr. 39—1931.)

REZUMATE DE JURISPRUDENȚE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Curtea de Casație

Constituționalitatea legilor. — Legi de impozite. — Datoria legiuitorului de a fixa cuantumul impozitului, iar nu de a edicta principiul înființării lui. — Neconstituționalitatea art. 58 lit. j din legea drumurilor.

Când legiuitorul ordinar anunță numai înființarea

unui impozit, lăsând Puterii executive facultatea de a-i determina cuantumul, cum face prin art. 58 litera j, din legea drumurilor, prin aceasta el contravine dispozițiilor art. 109 din Constituție, care prevede formal, că impozitul trebuie stabilit sau determinat prin lege, înțelegându-se, prin aceasta, stabilirea sau fixarea a însuși cuantumului, numai astfel putând fi înlăturată temerea constituentului, care i-a inspirat această dispoziție, ca nu cumva fixarea acestui cuantum să ia forma arbitrarului în mâinile puterii executive.

Considerentele deciziei:

Având în vedere actele cauzei, susținerile părților și concluziunile d-lui Procuror general, din care rezultă că Percepția comunei Cacica, pe baza art. 58 litera j, din legea drumurilor, a sechestrat averea Fondului bisericesc ortodox român al Bucovinei, din comuna Partestii de Jos, pentru plata sumei de 76.009 lei, datorată ca impozit adițional la drumuri;

Că, împotriva acestui sechestr, Administrația fondului bisericesc a făcut contestație, care fiindu-i respinsă prin decizia Nr. 2843 din 23 Ianuarie 1931, a făcut apel; că prin apelul său, ca și prin contestație — apelantul invocând neconstituționalitatea dispozițiilor cuprinse în art. 58 lit. j, din legea drumurilor, Tribunalul Suceava a înaintat dosarul acestei Inalte Curți, singura competență de a cerceta în Secțiuni Unite constituționalitatea unei legi, în conformitate cu art. 29 din legea Curții de Casație;

Având în vedere că reclamanta susținând că art. 58 litera j, din menționata lege este constituțional, se bazează pe dispozițiunile art. 109 din Constituție, potrivit cărora nici un impozit de orice natură nu se poate stabili și percepe decât pe baza unei legi; că, deși prin art. 58 litera j, din legea drumurilor se permite perceperea de cote adiționale pentru drumuri, întrucât însă cuantumul acestor cote nu este prevăzut prin lege, ci lăsat să fie fixat anual de către consiliile județene, prin aceasta dispozițiunile constituționale sunt călcate;

Având în vedere că prin art. 58 litera j, din legea drumurilor, legiuitorul autoriză pentru drumurile județene, vicinale și comunale, perceperea de cote adiționale asupra veniturilor elementare prevăzute în legea pentru unificarea contribuțiilor directe; că, prin aliniatul următor al aceluiaș articol, se prevede că fixarea acestor cote adiționale se va face în fiecare an de către consiliile județene și vor rămâne definitive după aprobarea Ministerului de Interne de acord cu cel de Lucrări publice; că, din cuprinsul menționatului text, rezultă incontestabil că ceea ce legiuitorul prevede precis este numai autorizarea ca pentru drumuri să se perceapă cote; a căror fixare aceeaș lege o lasă în sarcina unor autorități, altele decât puterea legiuitoare;

Considerând că, dacă prin art. 109 din Constituție se prevede formal că nici un impozit, de orice natură nu se poate stabili și percepe decât

pe baza unei legi, aceasta trebe înțeles în sensul că legea care înființează impozitul trebe neapărat să conțină și maximumul cotei acestui impozit, pentru că numai astfel temerea legiuitorului constituant, ca nu cumva fixarea cuantumului impozitelor să ia forma arbitrariului în mâinile puterii executive, ar putea fi înlăturată; că, aceasta rămâne singura interpretare admisibilă a textului constituțional, o învederează manifest art. 71 din legea pentru unificarea contribuțiilor directe — lege ce trebe privită ca dreptul comun în materie, — text care după ce spune în principiu că se pot înființa cote adiționale pe lângă unele dintre impozitele elementare, adaugă însă formal: „în limitele prevăzute aci”, dispozițiune ce acordă cu ideea că legiuitorul ordinar nu are dreptul să anunțe numai impozitul, lăsând fixarea lui puterii executive, ideie precizată categoric și în art. 111 din Constituție;

Considerând că este nefondată și încercarea Ministerului de Finanțe de a stabili o apropiere între art. 58 litera j, din legea drumurilor și art. 72 din legea contribuțiilor directe, susținând că, întrucât textul menționat din legea drumurilor se raportează la veniturile elementare prevăzute în legea contribuțiilor directe, urmează să se aplice la cea dintâi cotele adiționale din această din urmă lege;

În adevăr, pe deoparte art. 71 și 72 din legea contribuțiilor directe prevăd anume cari sunt instituțiile în folosul cărora se pot percepe cote adiționale, instituții printre cari nu figurează și Casa autonomă a drumurilor, iar, pe de alta, pentru că chiar dacă s'ar putea adăoga la lege și s'ar pretinde că pe lângă instituțiile limitativ arătate în art. 71, s'ar putea alătura și Casa autonomă a drumurilor, încă nu s'ar putea preciza cota, întrucât fiecare din instituțiile prevăzute beneficiază de cote deosebite;

Având în vedere că, din cele arătate mai sus rezultă că art. 58 lit. j, din legea drumurilor, care recunoaște consiliilor județene dreptul de a fixa anual cotele adiționale la drumuri, contravine dispozițiilor prevăzute în art. 109 din Constituție; că, fiind astfel și în virtutea art. 29 din legea Curții de Casație, dispozițiunile art. 58 litera j, din legea drumurilor urmează să fie declarate neconstituționale și, prin urmare, neaplicabile: că în consecință, trebe să fie declarată fără efect imputarea Fondului bisericesc ortodox român din Bucovina la cote adiționale pentru drumuri, făcută pe baza textului declarat neconstituțional.

(Cas. S. U. Dec. Nr. 22 din 1931.)

X X X

Agrară (lege). Fixare de preț. Sol forestier. Apreciere. (Art. 88 din regul. legii agrare.) Legea agrară deferminând anume — prin art. 13 — că prin teren de cultură se înțelege terenul pe care s'a făcut arături sau sunt fânețe ori pășune, urmează că această definiție nu poate cuprinde și terenurile păduroase sau defrișate, așa că aceste terenuri nu pot fi considerate ca terenuri cultivabile, prețuirea

lor urmând a se face prin apreciere, după cercetările sau expertizele ordonate în acest scop.

Considerentele deciziei:

Asupra motivul de casare:

„Violarea art. 36 din legea pentru Reforma agrară din vechiul Regat și greșita interpretare a art. 88 din regulamentul acestei legi.

Expropriindu-se sus-zisa pădure intimat, împreună cu toată proprietatea sa rurală, ca supus străin, prin hotărîrea de expropriere Nr. 43 din 23 August 1920 a Comisiei centrale județene de expropriere Vaslui, a rămas ca prețuirea pădurii să se facă ulterior de o altă comisiune, a cărei hotărîre cu Nr. 307 din 19 Ianuarie 1929 fiind apelată, Curtea de Apel Iași Secția II-a a reformat-o și a acordat pentru materialul lemnos 28,182.000 lei, în urma expertizei numită de Curte, urmând normele prevăzute de art. 88 din regulamentul legii agrare.

Curtea procedând și la fixarea prețului solului pădurii în chestiune, cum și a 34 ha. teren defrișat, fostă pădure, a urmat aceleași norme de prețuire din citatul articol din regulament, adică a determinat și acest preț prin experți, cari l'au fixat după regulile de drept comun utilizate în materie silvică la prețuirea pădurilor, la suma de 4980 lei de ha., cum nu s'a fixat pentru multe terenuri arabile de prima calitate.

Această procedură însă este contrară art. 36 din legea agrară, care fixează ce anume norme trebuie păzite de organele de expropriere pentru fixarea prețului solului, anume că nu se poate acorda drept preț maxim pentru acest sol decât prețul regional de arendă fixat de Consiliul superior al Agriculturii, în 1916, pentru anii 1917-1922.

În adevăr, odată ce materialul lemnos a fost prețuit separat, este o perfectă identitate de situație între solul pe care se afla pădurea și oricare alt sol care servește la cultură și, în consecință, trebuia ca pentru prețuirea solului pădurii să se aplice normele legale de prețuire ca pentru orice teren cultivabil.

Nu este nici-o rațiune ca la o situație identică să se aplice alte norme decât cele din art. 36 legea agrară.

Curtea, procedând altfel, a aplicat greșit art. 88 din regulamentul legii agrare, care nu-și are aplicare decât pentru evaluarea materialului lemnos al construcțiilor, plantațiilor, adică a ceea ce se află pe sol, nu pentru sol propriu zis, pentru care trebuia să se aplice art. 36 din legea agrară.

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care Curtea de Apel din Iași Secția II-a, admitând apelul făcut de Panaite Sp. Topali, în contra hotărîrii cu Nr. 307/929, dată de Comisiunea județeană de expropriere Vaslui, după ce fixează valoarea materialului lemnos din pădurea aflată pe moșia Chițoc-Bachnari, expropriată apelantului în întregime, ca supus străin, apreciază și valoarea solului forestier acoperit cu pădure, fixând-o la suma de 7,638.000 lei, cum și valoarea a 34 ha. teren defrișat, pe care o fixează la 169.000 lei; Că,

pentru a ajunge la aceste două din urmă evaluări, singure ce interesează în legătură cu motivul de recurs, Curtea se bazează — invocând textul art. 88 din regulamentul legii agrare pe raportul de expertiză al inginerului Florescu, care estimează hectarul de teren la 4980 lei, atât pentru solul forestier pe care este pădure, cât și pentru cele 34 hectare teren defrișat, motivând că aceste hectare făcând parte din aceeași pădure, prețul lor trebuie apreciat ca și terenul acoperit cu pădure;

Considerând că, cestiunea dedusă prin motivul de recurs, este de a se ști dacă pentru solul forestier prețul trebuie fixat ca pentru terenul de cultură, neputând întrece prețul regional de arendă fixat de Consiliul superior al Agriculturii, sau el se poate fixa prin apreciere, așa după cum se prevede în art. 88 din regulamentul legii agrare;

Considerând că prin art. 36 din legea agrară se prevede că, la stabilirea prețului pământului cultivabil (arături, fâneată și pășune) se va avea în vedere calitatea fizică a pământului, puterea lui de producție, depărtarea de târguri de desfășurare, gări sau corturi, precum și prețul de arendă în localitate. El se fixează după venitul net la hectar, fără a putea depăși prețurile de arendă fixate de Consiliile regionale pentru anii 1917—1922, înmulțit cu 40;

Că, prin art. 12 din aceeași lege se arată ce a înțeles legiuitorul agrar prin pământ de cultură, anume acela pe care s'au făcut arături, locurile de fâneată, pășunile, precum și pământul inundabil care se cultivă sau se pășunează;

Că așa fiind; după aceste dispozițiuni, terenul acoperit cu pădure, ca și cel defrișat, nu poate fi considerat ca pământ cultivabil, întrucât nu s'au făcut pe el arături; nu este loc de fâneată sau pășune, așa după cum arată legea;

Că asemenea terenuri neîntrând astfel în condițiunile art. 36 din legea agrară, prețurile lor nu poate fi mărginită la maximum prețurilor stabilite de comisiunile regionale, ea rămânând a se face prin apreciere de către comisiunile chemate a face prețurile, așa după cum prevede art. 88 din regulamentul legii agrare, care arată și el de ce elemente trebuie să fie călăuzite comisiunile în fixarea prețului;

Că acest teren nu prevede evaluarea prin apreciere numai aceea ce se află pe sol, după cum se pretinde de recurent prin motivul de casare, căci textul, în afară de păduri, vii, plantații, etc., enunță și pământul des inundabil și necultivabil;

Că, în speță, Curtea de Apel fixând prețul solului forestier acoperit cu pădure și a celui defrișat, prin apreciere, bazându-se pe expertiza ordonată în cauză, iar nu după acel fixat de comisiunile regionale, impus comisiunilor numai pentru pământurile cultivabile, după cum mai sus s'a arătat, n'a violat art. 36 din legea agrară și n'a interpretat greșit art. 88 din regulamentul aceleiași legi;

Că, dar, motivul de casare nefiind întemeiat, recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

Cas. S. U. Dec. Nr. 28/931.)

X X X

Tribunal arbitral. Procedura de urmat cu privire la comunicarea sentinței. Aplicațiune.

În confirmitate cu dispozițiunile art. 782 proc. civ., tribunalul arbitral este obligat să-și motiveze sentința, exceptându-se numai cazul când compromisul dispune altfel, iar o copie de pe sentință, semnată de toți membrii, trebuie înmănată părților prezente, care vor semna de primire pe original.

În speță, este constatat în fapt, că sentința dată de judecătoria de arbitri în ziua de 5 Decembrie 1926, nu a fost înmănată părților decât prin dispozitivul ei, iar considerentele au fost arătate numai oral.

Astfel fiind, Curtea de Apel nu a violat nici un text de lege, și nu a săvârșit nici un exces de putere, când a decis că sentința a fi înmănată părților la pronunțare, ea urmează să fie redactată în scris, iar nu pronunțată numai verbal.

(Cas. III, dec. 93 din 22 Ianuarie 1931.)

X X X

Concordat preventiv. Reprezentarea creditorilor străini prin procura.

Deciziune: Respinge apelul.

M o t i v e

Creditorii N. Juster și soții Buc. au făcut apel contra sentinței No. C. 1268—1930 a tribunalului Cluj, secția II. prin care s'a respins opoziția acestor creditori și s'a dispus omologarea concordatului comercial Martin Rothmann.

Curtea, conform art. 39 din Leg. p. concordatul preventiv, a ascultat părțile, și anume creditorii au cerut reformarea sentinței tribunalului, admiterea opoziției și respingerea cererii de concordat, iar comerciantul a cerut confirmarea acelei sentințe.

În privința susținerilor părților înaintea tribunalului și în apel, Curtea se referă la actele cauzei, și conținutul proceselor verbale ale debaterilor din fața ambelor instanțe.

Zișii creditori au făcut opoziție contra omologării concordatului preventiv al comerciantului Martin Rothmann, invocând următoarele motive.

1). Că un mare număr de creditori din străinătate, n'au fost legal reprezentați la verificarea creanțelor, și deci trebuiau considerați absenți deoarece procurile nu erau legalizate de autoritățile judiciare, și nu îndeplineau condițiunile preținse de legea din 10 Septembrie 1926 privitoare la convenția dintre România-Austria și Cehoslovacia, și eliminându-se creanțele acestor creditori, concordatul nu poate fi omologat, căci comerciantul nu ar avea dobândit 3—4 din totalul creanțelor.

2) Că comerciantul nu merită beneficiul concordatului el neavând registre ținute în regulă.

3) Că debitorul nu oferă nici o garanție.

Tribunalul, prin sentința apelată, a respins opoziția și a omologat concordatul.

Apelanții au susținut aceleași motive de opoziție.

Asupra primului motiv.

Având în vedere că creditorii oponenti, înaintea Curtei au precizat, care anume creditori străini sunt contestați și aceștia sunt în număr de 25, din Austria și Cehoslovacia, și sunt aceia enumerați în petiția înaintată Curții în ziua de 29 Septembrie 1931, și într'adevăr acești creditori au fost prezentați la verificarea creanțelor, înaintea judecătorului delegat, parte prin avocat dr. Iosif Fischer și parte de avocatul Dr. Eugen Dunca, ambii din Cluj, având fiecare procuri sub semnătură privată în condițiile legii pentru organizarea corpului avocaților.

Considerând, că din dispozițiunile Legii din 10 Septembrie 1926, referitoare la convențiunea privind protecțiunea și asistența judiciară reciprocă în materie de drept civil și comercial, încheiată între România și Cehoslovacia, rezultă, că conform art. 1 p. 2 din zisa lege, supuși acestor țări sunt liberi de a se prezenta înaintea instanțelor judecătorești în aceleași condiții și în aceeași formă, ca proprii cetățeni a țărilor respective, iar prin art. 40 de sub cap. XII relativ la procedura de faliment și concordat se prevede, că creditorii din aceste două țări, vor fi tratați în mod legal, ca și creditorii naționali și astfel din aceste texte, reese că în procedura de concordat preventiv, referitor la înfățișarea creditorilor străini înaintea judecătorului delegat cu verificarea creanțelor, aceștia, cași creditorii români vor putea fi reprezentați, în puterea aceluiaș fel de procuri, adică în forma prevăzută de art. 16 din legea pentru concordatul preventiv, care arată că creditorii se vor putea prezenta prin mandatar cu procură specială sub semnătură privată.

Că dar acești creditori străini fiind reprezentați la verificarea creanțelor acestui concordat prin avocați cu procuri speciale sub semnătură privată, reprezentarea lor a fost legală și deci motivul de opoziție și apel este nefondat.

Asupra motivului al doilea.

Având în vedere, că din opiniunea expertului contabil se constată, că contabilitatea comerciantului Martin Rothmann a fost condusă cu multă pricepere și felul cum sunt ținute conturile corespund deplin activității întreprinderii, iar apelanții n'au învederat înaintea Curții, vre-o neregularitate în registrele comerciale și de altă parte nu s'a precizat nici un fapt grav, care să-l decadă pe comerciant dela beneficiul concordatului și așa fiind și acest motiv de apel este nefondat.

Asupra motivul al treilea.

Având în vedere, că dacă într'adevăr comerciantul n'a oferit vre-o garanție ipotecară, sau vr'un garant, însă din raportul de expertiză se constată, că comerciantul are un stoc de mărfuri însemnat, având un magazin bine aranjat, și într'adevăr din inventar reese, că mărfurile s'au

evaluat la 1,123.761 lei, iar aranjamentul la 105.838 lei, deci în total 1,229.597 lei și așa dar creditorii cu drept cuvânt, au apreciat că cota concordatară este garantată, și deci motivul ultim de apel este nefondat.

Pentru aceste motive Curtea a respins apelul. Cluj, la 8 Octombrie 1931.

(Decizia 546 1931 C. Apel Cluj, S. II.)

CHESTIUNI FISCALE

Vânzare între soț și soție a unui imobil. Prețuire facultă sub valoarea reală. Amendă fiscală constatându-se că prin aceasta prețuire s'au eludat drepturile fiscoului. P. verbal de contravențiune.

Prin actul de vânzare cumpărare încheiat la 8 Aprilie 1931 Dl. A. B. vinde nuda proprietate soției sale și își rezervă dreptul de habitațiune viageră a imobilului din Cluj astfel după cum este descris în act cu condițiunile și restricțiunile acolo prevăzute.

Prețul acestei vânzări pentru fisc conform stipulațiunilor dela pt II a fost de 100.000 lei.

Cercetându-se matricola impozitului pe proprietatea clădită a orașului Cluj se constată că imobilul vândut figurează înscris la art. 9 și este compus din 8 camere, bucătărie, baie și alte dependințe cu o valoare locativă de 70.000 lei.

Constatându-se imobilul și la fața locului se vede că este complet renovat astfel că actuala valoare locativă numai corespunde celei stabilite în 1928 pentru durata cincinală a actualului period de recensământ.

Procedându-se și la verificarea cf. se constata că imobilul vândut în condițiunile mai sus arătate erca grevat cu datori hipotecare transcrise în cf. în ordinea rangului care ating suma de 2,227.854 lei.

Având însă în vedere că soțul a vândut soției sale nuda proprietate liberă de orice sarcini rezervându-și dreptul de habitațiune viageră.

Că deci chiar prin actul de vânzare-cumpărare intervenit se recunoaște că partea de habitațiune viageră nu poate fi inferioară valoarea de 2 milioane 227.854 lei pe care s'a obligat s'o achite soțul personal.

Având în vedere dispozițiunile prevăzute la art. 15 lit. C. de sub § 8 legea timbrului din 1927 prin care se supune la impozitele proporționale vânzările de bunuri imobile și orice alte drepturi după prețul sau valoarea bunurilor transcrise.

Având în vedere faptul că potrivit dispozițiunilor legii, vânzarea nudei proprietăți și păstrarea uzufructului constituie o adevărată desmembrare de bunuri ale proprietății.

Având în vedere jurisprudența Cas I. 190—97 Bp. 294 prin care se statornicește că în cazurile când părțile ascund sarcinile ce exista asupra imobilului vândut, sarcini ce constituiesc și ele parte din preț cu scopul de a se frauda fiscul, plătindu-se o taxă de înregistrare mai mică, atât vânzătorul cât și cumpărătorul sunt posibili de amendă.

Având în vedere jurisprudența Cas III 131—919 prin care se statornicește deasemenea că vânzările constatate prin acte stabilesc efecte juridice între părți, din momentul când au fost încheiate și ca atare ele stabilesc în principiu, în chiar acel moment și dreptul pentru fisc de a pretinde taxele ce i se cuvin.

Că, actul de vânzare este instrumentul de dovadă în vederea strămutării reale a proprietății și că actul poate fi anulat dacă aceasta strămutare n'a avut loc, totuși, întru cât din act rezultă voința părților de-a transige, aceasta este suficient pentru ca fiscul să reclame drepturile sale fără să fie ținut să examineze, dacă mutația proprietății s'a făcut sau nu.

Având în vedere dispozițiunile dela art. 47 legea timbrului din 1927 prin care se dă drept organelor de percepere fiscală să caracterizeze natura actelor impuse prin aceasta lege.

Având în vedere și dispozițiunile dela art. 53 din aceeași lege prin care se statornicesc normele de calcul ale impozitelor proporționale prevăzute în aceasta lege.

Că potrivit disp. dela litera f de sub art. 53 pentru transmisiunile prin vânzare de uzufructuri și nuda proprietate, impozitul se calculează după prețul stipulat în act, care în nici un caz nu poate fi inferior valorii respective a uzufructului sau nudei proprietăți în cazul unei liberalități.

Considerând că dl A. B. prin actul arătat a vândut și soția sa a cumpărat pe preț de 100.000 lei nuda proprietate a imobilului din Cluj fără nici o sarcină cu toate că imobilul era grevat la data vânzării de sarcini ipotecare care întreceau 2 milioane și pe care vânzătorul și le-a rezervat lui deoarece prin act își rezervase dreptul de habitație viageră.

Că potrivit constatărilor noastre și dispozițiilor legii în speță valorează uzufructului (dreptul de habitație viageră) nu poate fi inferioară sarcinilor ipotecare pe care vânzătorul le-a păstrat pe numele său sarcini însumând peste 2.000.000 lei.

Că potrivit disp. dela litera K de sub art. 53 valorile respective asupra cărora se calculează impozitul proporțional se determină la 7/10 din valoarea primei proprietăți, evaluată după regulile aceluiași articol de lege, pentru uzufruct și 3/10 pentru nuda proprietate, când uzufructuarul are mai puțin de 20 ani, împliniți iar peste aceasta etate proporția se micșorează pentru uzufruct și să mărește pentru nuda proprietate cu 1/10 pentru fiecare period de 10 ani fără fracțiune.

Considerând deci că dl A. B. are etatea între 40—50 ani proporția uzufructului se stabilește la 40% din valoarea plinei proprietăți.

Că potrivit acestei dispozițiuni valoarea imobilului din Cluj precum și partea nudei proprietăți ce a făcut obiectul vânzării, adică 60% din aceasta valoare se stabilesc astfel.

Valoarea sarcinilor rămase asupra vânzătorului dl A. B. care și-a rezervat dreptul de uzu-

fruct (drept de habitație viageră) asupra imobilului vândut soției sale și care înglobează 2 milioane 227.854.

Sarcinile de lei 2,227.854 rămase asupra vânzătorului A. B. pentru motivele enunțate, se echivalează în valoare cu dreptul de uzufruct rămas mai departe proprietate sa ceea ce înseamnă conf legii că valoarea de lei 2,227.854 reprezintă 40% din valoarea totală a imobilului.

Deci: lei 2,227.854:40×100=5,569.635 valoare totală a imobilului din care parte 60% proporția nudei proprietăți este de lei 3,341.781 valoarea ce trebuie trecute cel puțin în act.

Având în vedere faptul că dl. A. B. în calitate de vânzător și soția sa ca cumpărătoare au declarat valoarea de 100.000 lei cu totul redusă față de realitate ca fiind valoarea nudei proprietăți a imobilului.

Că astfel fiind, Statul a fost frustrat cu diferența de taxă proporțională ce ar fi trebuit perceputa la valoarea de lei 3,341.781 și între cea perceputa la valoarea declarata de lei 100.000.

Considerând că în conformitate cu disp. art. 88 legea timbrului pentru actele supuse la impozitele proporționale ce se percep exclusiv prin viză și în care s'au trecut prețuri mai mici decât cele reale, constatate prin contra înscris sau orice alte mijloace, părțile vor fi supuse în afară de impozitul ce se datorează și la plata unei amenzi egale cu intreitul impozitului ce ar fi trebuit să plătească.

Considerând că în speță disp. dela art. 54 legea timbrului au fost aplicabile de oarece rudenția părților scăpa de sub controlul fiscului pentru a constata buna lor credință.

Că deci, numai pe cale de contravențiune se poate reclama diferența de taxe frustrate Statului.

Având în vedere economia legii și modalitatea așezării taxelor proporționale stabilim.

Valoarea dreptului vândut lei 3,341.781 cu taxa de 6% majorată cu 20% și 10 la sută conform legilor votate în anul 1929, adică în total lei 7,92 la sută rezultă o taxă de lei 264.686 lei. Din această taxă se scade suma de lei 7920 perceputa de Adm. Fin. Cluj cu viza adică lei 7.920. Diferența de taxe proporționale nevărsate lei 256.766.

La care urmează să se aplice sancțiunea prevăzută de art 88 legea timbrului, menționat mai sus.

Având în vedere și dispozițiile dela art. 70 din legea timbrului, prin care ni se dă dreptul de a constata contravențiuni la aceasta lege.

Pentru aceste motive în numele legii decide se supune Dl A. B. și soția din Cluj ca în mod solidar să plătească statului.

Lei 256.766 diferența de taxă proporțională la actul de vânzare, nuda proprietate a imobilului din Cluj.

Lei 770.298 manedă conf art. 88 la taxa proporțională de mai sus

Lei total 1,027.064.

Pentru care s'a dresat prezentul pr. verbal de contravenție.

NOTĂ. Publicăm prezentul pr. verbal de contravenție încheiat de inspectorul financiar C. Procopiu care printr'o fericită înlănțuire a legii timbrului cu spiritul ei și jurisprudența stabilită de Înalta Curte de Casație a reușit a pune într'o lumină nouă modul cum trebuie privite din punct de vedere al stabilirii taxei ad valorem contractele de vânzare cumpărare intervenite între rudenii apropiate și mai ca seamă între soț și soție.

Redactarea pr. verbal și considerentele pe care se bazează pentru a trage concluziile la care se ajunge necutește de orice comentariu arătându-se pe larg în cuprinsul lui într'o perfectă stilizare cronologică că de și rudenii părților scapă de sub controlul fiscolei în constatarea bunei lor credințe conf. art. 54 L. timbrului, diferența de taxe la un contract de vânzare cumpărare al unui imobil prețuit sub valoarea lui reală, se poate face pe calea de contravenție, fiind exclus ca același imobil ipotecat să înglobeze sarcini de peste 2 milioane și vândut liber de sarcini să valoreze numai 100.000 lei chiar dacă ne aflăm în cazul unei desmembrări de proprietate ca în speță unde uzufructul se păstrează de vânzător trecând la cumpărător numai nuda proprietate.

Din acest motiv speța fiind unică și întrucât trasează norme ce se vor avea credem de acum încolo în vedere pe viitor, ne-am făcut o datorie de a o remarca, ca model pentru unii și incurajare pentru alți.

I. Vioreanu

X X X

Recenzii. Codul de Procedură Penală (art. 1. 246 adnotat de dl. C. Rătescu președinte la Înalta Curte de Casație și dl. N. Pavelescu consilier la Curtea de Apel.

După manualul Curților cu Jurați care a fost un început fericit în lucrarea ce și-au propus a face autorii, iată că la un scurt interval de timp apare și al doilea volum din codul de pr. penală română adnotat cu toate jurisprudențele Înaltei Curți de Casație dela 1866 și până azi.

Munca depusă în sistematizarea și alegerea materiei este mai presus de orice comentariu care chiar dacă ne-am încerca să-l facem n'ar putea egala niciodată uriașele realizări împlinite de cei doi înalți magistrați, dovedindu-se astfel că spiritul și abnegația celor ce-au îmbărcat roba pentru nobilul serviciu pe altarul dreptului și dreptății, nu poate fi întunecat de sacrificiile materiale la care zi de zi avem de plătit un tribut destul de pronunțat.

Incepând cu acțiunea publică și terminând cu camera de punere sub acuzare găsim în codul de procedură penală soluționate o multime de chestiuni asupra cărora discuția nu mai este posibilă, facilitându-se cu un minut mai de vreme interpretarea justă care trebuia dată textelor aride de lege.

Acolo unde nevoia cere din cauza marelui număr de jurisprudențe s'a întocmit un index alfabetic astfel că oricine consultă volumul poate găsi fără multă zăbavă speța ce urmărește iar deosebit de aceasta la sfârșitul lucrării se află o tablă alfabetică destul de completă cu trimeteri la ar-

ticolul de lege și numărul speței sau spețelor.

Din aceasta succintă descriere se poate vedea ce contribuție fericită de muncă au înțeles a pune la dispoziția tuturilor specialiștilor autorii mai sus citați ca nimeni să nu mai poată obiecta nimic.

Ne plângem adeseori atunci când suntem prinși în vârtejul meseriei că nu găsim un manual la care să recurgem de unde să putem să ne orientăm, pentru ca tot de atâtea ori atunci când îl avem la îndemână să nu ne facem datoria de al consulta și nici cel puțin al avea.

Pentru magistratura din Ardeal unde s'au introdus dispozițiuni din pr. penală română cu privire la instrucție, parchet și camera de punere sub acuzare, volumul cu care literatura noastră juridică se îmbogățește constituie cel mai de seamă colaborator stabilindu-se un punct de vedere uniform în chestiunile care înainte de apariția lucrării se soluționau după diferitele principii de legiuire de fiecare căuta un refugiu atunci când nu puteau face altfel.

Un capitol important îl formează pe lângă toate celelalte bogat tratate căile de atac contra ordonanțelor date de judecătorul de instrucție unde găsim 100 de jurisprudențe de ale Înaltei C. de Casație referitoare la art. 137 pr. penală, de asemenea ce se înțelege prin ofițer de poliție judiciară și când aceștia pot fi priviți că lucrează în exercitiul funcțiunii lor, tăindu-se și aici discuțiile inutile și sterile care în loc să facă un pas înainte mergeau în urma principiilor și intențiunii legiuitorului, dându-se indicațiuni exacte, și cât mai feluite de normele ce trebuie avute în vedere la încheierea pr. verbale de constatarea contravențiilor. Ne facem o plăcută datorie făcând cunoscut colegilor noștri lucrarea de mai sus care poate n'au avut ocazie să o vadă și consulte și nu credem dată fiind importanța ei că cineva s'ar putea lipsi cu prea multă ușurință de un asemenea manual care deschide judecătorului un orizont atât de larg în câmpul activității lui.

Nu putem incuraja prin nepăsarea noastră apariția lucrărilor de mare anvergură decât atunci când vom dovedi că suntem la înălțimea misiunii noastre salutând cu entuziasm tot ce ne poate fi de folos și pentru a căror achiziție nu avem nici o rezervă de făcut.

Sperăm că odată porniți pe drumul împlinirii curajoase autorii codului de pr. penală română adnotat ce au trasat o dără atât de luminoasă în urma lor, nu se vor opri aici și după terminarea celui de al treilea volum al codului de pr. penală ne vor face surpriza și a unui cod penal ardelean adnotat cu toate jurisprudențele onor. C. Casație la zi pentru a cărui realizare nu credem că greșim când în numele tuturilor colegilor noștri le dorim o cât mai completă izbândă și îi asigurăm că și de data aceasta așteptăm cu o legitimă nerăbdare să vedem tradusă în fapt o propunere.

Volumul sau volumele se pot comanda la Dl. Consilier N. Pavelescu Buc. Calea Călărași 199 București, Sector 4.

I. Vioreanu

» FRIGIDAIRE «

**Mai rece ca gheața
Mai eficient ca gheața
Mai sănătos ca gheața**

Frigul pentru nevoile casnice,
comerciale și industriale pro-
dus în mod automat pe cale
electrică. Pentru demonstrații
vă stă cu plăcere la dispoziție

AUTOMECHANICA S. A. CLUJ

**Strada Regina Maria Nr. 10
Calea Dorobanților Nr. 18**

Reprezentanța generală:

Leonida & Co. S. A. din București

„Auto-Mecanica” Săcietate Anonimă

Depozit de cauciucuri.
Piese de schimb și accesorii
Str. Reg. Maria 10 Telefon 2-16 Cluj

Reprezentanța generală:

Garaje, benzină și ulei.
Atelier de reparațiuni
Cal. Dorobanților 18. Telefon 4-89 Cluj

Leonida & Co. București

Reprezentant al automobilelor

Chevrolet, Cadillac, La Salle, Pontiac și Oakland
renumitele uzini a lui General Motors